

UZASADNIENIE

M. Z. został oskarżony o to, że w dniu 20 maja 2012 r. w Ł. w Centrum Handlowym Galeria (...) w Ł. przy ul. (...) w sklepie o nazwie (...) zabrał w celu przywłaszczenia odzież w postaci 6 sztuk bluzek damskich o wartości 69,99 zł każda, tj. łącznie o wartości 419,94 zł, 6 sztuk bluzek damskich o wartości 89,99 zł każda, tj. łącznie o wartości 539,94 zł, 2 par butów o wartości 199,99 zł każda, tj. łącznie o wartości 399,98 zł oraz sandałów damskich o wartości 239,99 zł, tj. mienie na łączną sumę strat nie mniejszą niż 1.599,85 zł, czym działał na szkodę firmy (...) S.A. z siedzibą w G. tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 10 października 2013 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt IV K 768/13 Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi:

1. uznał oskarżonego M. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tą zmianą w jego opisie, że działał w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czym wyczerpał dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 278 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki w wysokości 10 złotych;
2. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu M. Z. wykonanie wymierzonej w punkcie 1 kary pozbawienia wolności na okres 4 lat tytułem próby,
3. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 21 maja do dnia 22 maja 2013 roku;
4. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego M. Z. na rzecz pokrzywdzonego firmy (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 1.599,85 zł w terminie 4 lat od daty uprawomocnienia się wyroku;
5. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek dowodu rzeczowego w postaci torby, szczegółowo opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr I/215/12, k. 24, pod pozycją 1;
6. na podstawie § 352 ust 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 roku „Regulamin urzędowania sądów powszechnych” (Dz. U. 07.38.249) nakazał pozostawić w aktach sprawy dowód rzeczowy w postaci płyty DVD, szczegółowo opisany w wykazie dowodów rzeczowych nr II/12, k. 65, 66, pod pozycją 1;
7. zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł oskarżyciel publiczny, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego M. Z.. Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k., poprzez wskazanie terminu, w którym oskarżony M. Z. ma zrealizować obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. z siedzibą w G. kwoty 1.599,85 zł, w sytuacji, gdy orzekając na podstawie art. 46 § 1 k.k. środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego nie podaje się terminu, w którym ma być wykonany, gdyż wymagalność tego środka karnego powstaje z chwilą uprawomocnienia się wyroku.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zobowiązanie na podstawie art. 72 § 2 k.k. do naprawienia szkody w całości na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. z siedzibą w G. poprzez zapłatę kwoty 1.599,85 zł w terminie 4 lat od uprawomocnienia się wyroku.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna w całości, sąd rejonowy istotnie dopuścił się bowiem naruszenia prawa materialnego tj. art. 46 § 1 k.k., które to uchybienie skutkowało koniecznością zmiany wyroku.

Zaskarżony wyrok – jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 10 października 2013 roku – wydany został w trybie art. 387 § 2 k.p.k. Oskarżony M. Z. złożył wniosek o dobrowolne poddanie się karze z jednoczesnym nałożeniem na niego obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w terminie 4 lat od uprawomocnienia się wyroku. Prokurator wyraził zgodę na powyższe. Następnie sąd działając na podstawie art. 387 § 2 k.p.k. przychylił się do wniosku oskarżonego M. Z. o wydanie wyroku skazującego (k. 146).

Jednakże sąd rejonowy wydając wyrok w zakresie obowiązku naprawienia szkody i wskazując termin wykonania tego obowiązku zastosował błędną podstawę prawną rozstrzygnięcia tj. art. 46 § 1 k.k. Wskazując czas, w jakim obowiązek ma być wykonany sąd powinien zastosować art. 72 § 2 k.k.

Jasne jest bowiem i nie budzi żadnych wątpliwości w judykaturze, iż określenie przez sąd w wyroku terminu naprawienia szkody, w wypadku orzeczenia tego obowiązku jako środka karnego na podstawie art. 46 § 1 k.k., nie znajduje żadnego oparcia w przepisach kodeksu karnego. Zgodnie z treścią art. 9 § 1 i 2 k.k.w. postępowanie wykonawcze wszczyna się bezzwłocznie, gdy orzeczenie stanie się wykonalne. Wyrok zaś staje się wykonalny z chwilą uprawomocnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Z chwilą uprawomocnienia się wyroku orzeczony środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody staje się wymagalny i wykonalny (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 roku, WA 6/07, Prok.i Pr.-wkl. 2007/6/5, lex nr 258684, wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 3 marca 2011 roku, II AKA 42/11, lex nr 846484). Obowiązek określony w art. 46 § 1 k.k. - zgodnie z treścią art. 196 § 1 k.k.w. - stanowi tytuł egzekucyjny, którego wymagalność powstaje z chwilą uprawomocnienia się wyroku (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 grudnia 2000 r., II AKA 338/00, Prok. i Pr. – wkl. 2001/10/20, lex nr 49440; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31 października 2006 roku, II AKA 262/06, KZS 2007/1/54, Prok.i Pr.-wkl. 2007/6/30, lex nr 217107; wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 27 września 2000 r., II AKA 180/00, OSA 2001/11/82, Prok. i Pr.- wkl. 2004/6/13, KZS 2004/7-8/65, lex nr 49086). W przypadku orzeczenia środka karnego na podstawie art. 46 § 1 k.k. realizacja obowiązku spoczywa na sprawcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia, a stwierdzone uchylenie się od jego wykonania, skutkować może zarządzeniem wykonania kary przez sąd na podstawie art. 75 § 2 k.k. w terminie określonym w art. 75 § 4 k.k., przy czym zarządzenie wykonania kary nie zwalnia skazanego z obowiązku naprawienia szkody. Natomiast w sytuacji zobowiązania sprawcy do naprawienia szkody w terminie określonym na podstawie art. 72 § 2 k.k., realizacja wskazanego obowiązku powinna nastąpić do upływu wyznaczonego terminu, tym samym ewentualne zarządzenie wykonania kary, w efekcie stwierdzonego uchylenia się od wykonania wyżej wymienionego obowiązku, nastąpić może dopiero po tym czasie. Ponadto w wypadku zarządzenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, niezależnie od podstaw zarządzenia, nastąpiłoby zwolnienie oskarżonego od obowiązku wykonania orzeczonego środka probacyjnego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 lutego 2013 r., VKK 434/12, lex 1289074).

Powyższe względy nakazały zatem zmienić na podstawie art. 437 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k. zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że w punkcie 4 w miejsce art. 46 § 1 k.k. wskazał jako podstawę prawną orzeczenia obowiązku naprawienia szkody art. 72 § 2 k.k.

W pozostałym zakresie wyrok, jako odpowiadający prawu nie wymagał żadnej ingerencji ze strony sądu odwoławczego.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. sąd zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, uznając, iż przemawiają za tym względy słuszności: konieczność przeprowadzenia postępowania odwoławczego nie wynikała bowiem w żadnej mierze z winy oskarżonego, była zaś wyłącznie skutkiem dostrzeżonej przez skarżącego pomyłki sądu rejonowego.